

ভূমিকম্পৰ এখন সহায়ক হাতপুথি

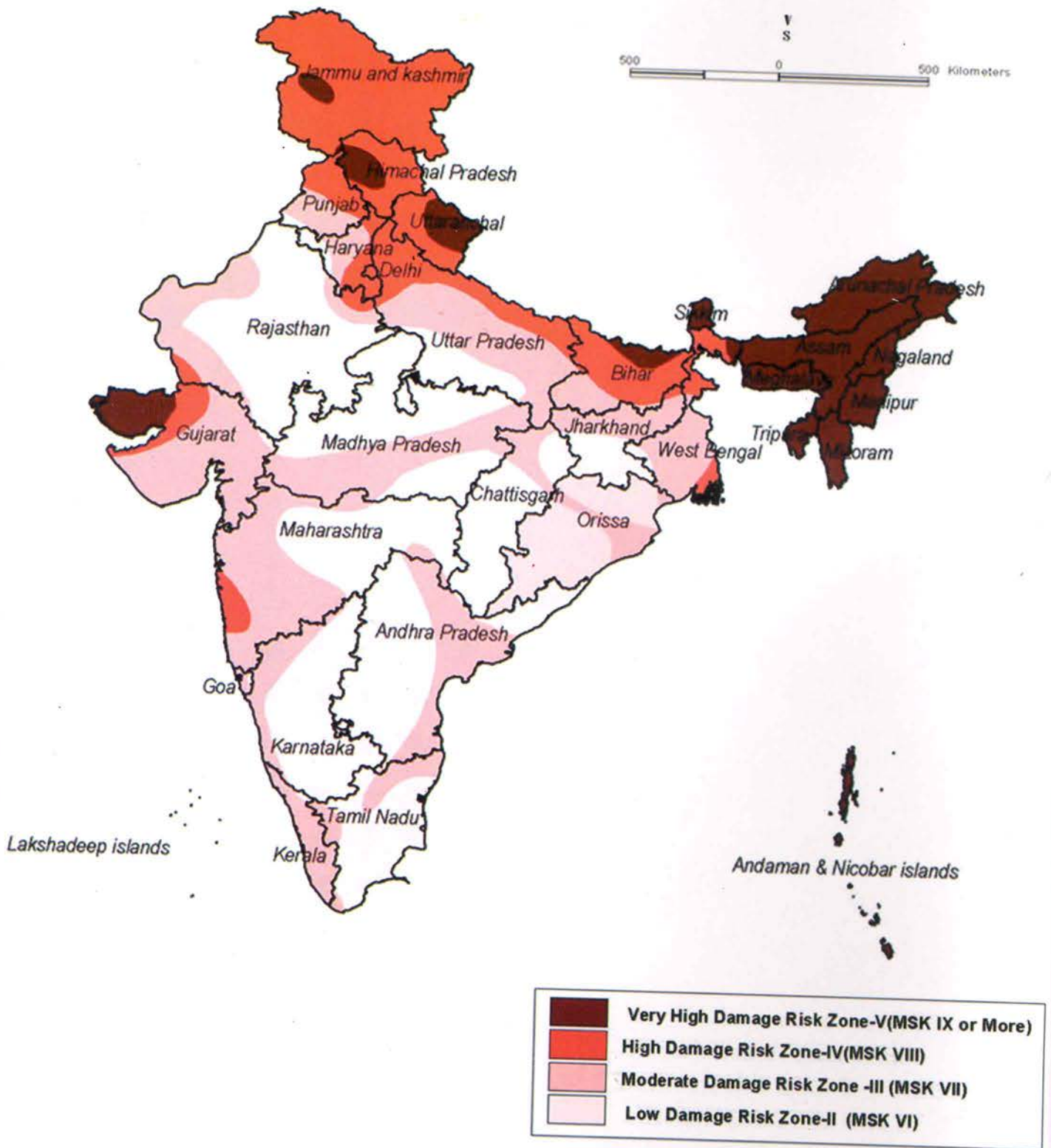

ৰাষ্ট্ৰীয় দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা শাখা
গৃহমন্ত্ৰালয়
নৰ্থব্লক, নতুন দিল্লী, ভাৰত

অসম ৰাজ্যিক দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা
প্ৰাধিকৰণ
দিছপুৰ, গুৱাহাটী- ৭৮১০০৬

Map showing Earthquake Zones in India

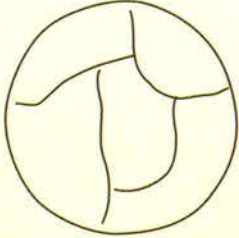
ভূমিকম্পৰ সময়ত ল'ব লগা সাৱধানতা - এখন সহায়ক হাতপুথি

আমাৰ দেশত অতীতৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে বহুবোৰ ভূমিকম্প হৈ গৈছে। হৈ যোৱা ভূমিকম্পৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা এটা কথাই প্ৰতীয়মান হৈছে যে ভূমিকম্পত মানুহ নমৰে- মৰে অসুৰক্ষিত, অপৰিকল্পিত বাসগৃহৰ কৰলত পৰিহে। দেশৰ ৬০% অঞ্চলেই ভূমিকম্প প্ৰবল অংশৰ ভিতৰত আছে। ভৱিষ্যতে হ'ব পৰা ভূমিকম্পবোৰৰ পৰা আমি পলাই ফুৰিব নোৱাৰো- হাত সাৰটি বহিও থাকিব নোৱাৰো। সজাগতা, সাৱধানতা তথা পৰিকল্পিত ভাবে অট্টালিকা তথা বাসগৃহবোৰ নিৰ্মাণ কৰিলে বিপুল ক্ষয়ক্ষতিৰ পৰা আমি নিশ্চয় হাত সাৰিব পাৰিম। ইয়াৰ বাবে প্ৰতিজন নাগৰিকৰে নিৰ্দিষ্ট কিছু প্ৰাথমিক জ্ঞান থকাতে ভাল। যেনে ভূমিকম্পনো কি? প্ৰাকৃতিক গঠনত পৰিব লগা ইয়াৰ প্ৰভাৱ, প্ৰতিৰক্ষা মূলক ব্যৱস্থাৱলীৰ এক সম্যক জ্ঞান আমাৰ সকলোৰে থকাতে বাঞ্ছনীয়।

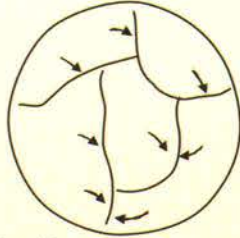
ভূমিকম্পৰ আগত আৰু পিছৰ কৰণীয়খিনি নো কি আৰু ভূমিকম্প হৈ থকাৰ সময়খিনিত কি কৰিব লাগে - কেনেকৈ থাকিব লাগে ইত্যাদি।

এই হাতপুথি খনৰ দ্বাৰা নাগৰিক সকলক ভূমিকম্পৰ সময়ত সহায়ক হোৱাকৈ সাজু কৰি ৰখাৰ বাবে যত্ন কৰা হৈছে।

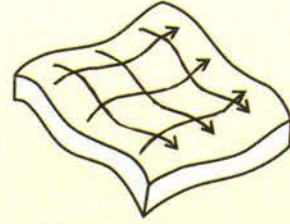
১। ভূমিকম্পনো কি?

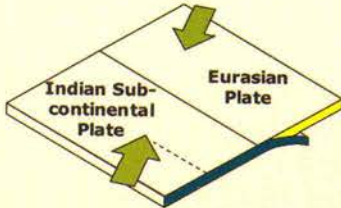
পৃথিৱীৰ ভূপৃষ্ঠ হ'ল বহুকেইখন প্লেটৰ সমষ্টি

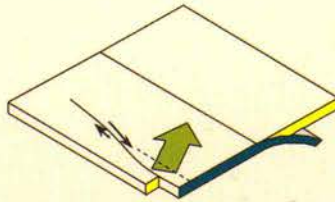
এই প্লেটবোৰ সকলো সময়তে লৰচৰ কৰি থাকে

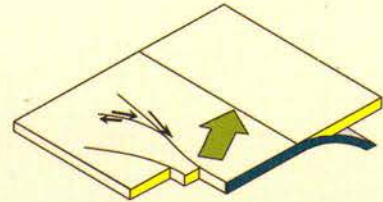
এই লৰচৰৰ বাবে উৎপন্ন, জমা হৈ থকা শক্তি হঠাৎ এৰি দিয়াৰ ফলত আৰু অত্যাধিক হেঁচাৰ ফলত শিলাখণ্ডবোৰ ভাগি ভূগৰ্ভত টো খেলি যায়। তাৰেই ফলত ভূমিকম্প হয়।

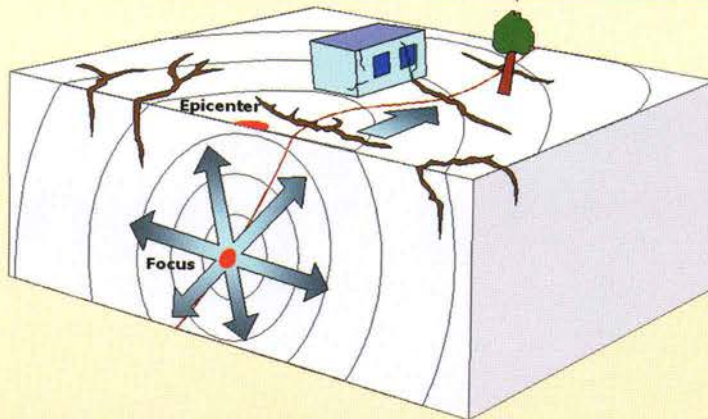
ভাৰতীয় উপমহাদেশীয় প্লেট

হেঁচা বা চাপ পৰা মূহুৰ্ত

জমা হৈ থকা শক্তি এৰি দিয়াৰ ক্ষণ

দুয়োখন প্লেটৰ সংযোগখলীত হোৱা সংঘৰ্ষৰ সময়ত পৰা অত্যাধিক চাপৰ বাবে শিলাখণ্ড ভাগি বহুজোৰেৰে টো খেলি যোৱাৰ ফলত সকলো দিশতে ভূমিকম্পৰ সৃষ্টি হয়।

২। ঘৰবোৰ কিহৰ বাবে ধ্বংস হয়?

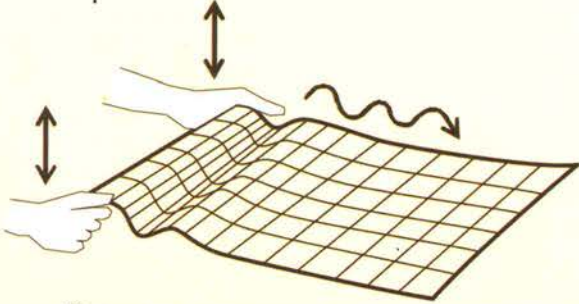

স্থান আৰু ঘৰ বিশেষে ক্ষয়-ক্ষতি ভিন্ন ধৰণৰ হ'ব পাৰে।

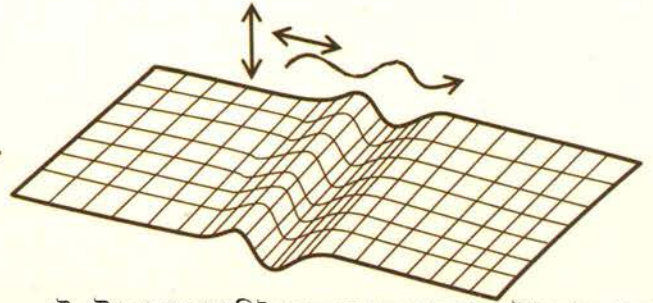
সাধাৰণতে ভূ-পৃষ্ঠৰ কম্পন অধিকভাৱে সম্প্ৰসাৰিত হৈ যোৱাৰ ফলত ই কমকৈ অনুভূত হয়।

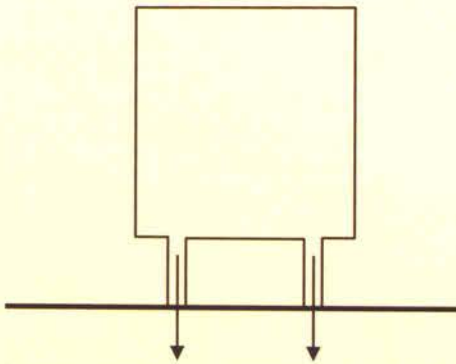
প্ৰাকৃতিক বিপাকত হঠাৎ হোৱা লৰচৰৰ ফলত ভূ-পৃষ্ঠত জোকাৰণি উঠে।

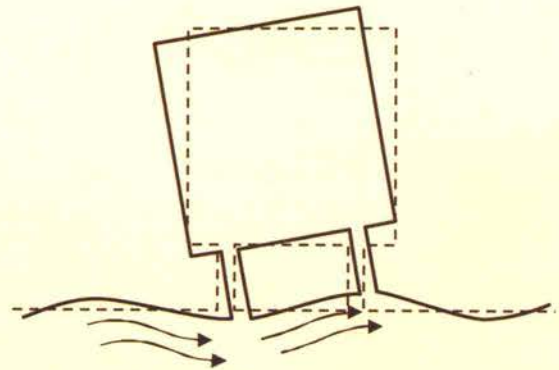
এতিয়া এখন কাপোৰৰ কথা কল্পনা কৰক। কাপোৰখনৰ এটা মূৰে জোকাৰি দিলে আনদিশে টো খেলি যায়। ভূমিকম্পৰ সময়তো সেই একেটা কথাই হয়।

এই টোৰ প্ৰভাৱ পথালিকৈ ঘৰৰ ওপৰত পৰে। ঘৰটোৰ কাষবোৰত পৰিব পৰা টোৰ প্ৰভাৱৰ পৰা নিজকে প্ৰতিৰোধ কৰিবলৈ ঘৰটোৰ নিৰ্মাণ প্ৰণালীও বিশেষ ধৰণৰ হোৱা উচিত।

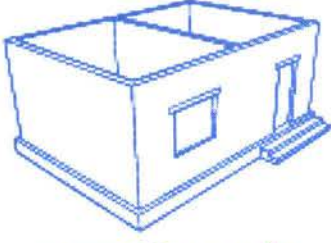

সাধাৰণতে এটা ঘৰৰ ভৰ বা ওজন লৰচৰ কৰাৰ সময়ত থিয়কৈ মাটিৰ তলৰ ফালেই পৰে। সকলো ঘৰৰ আৰ্হি এই ভৰ সহিব পৰা হ'ব লাগে।

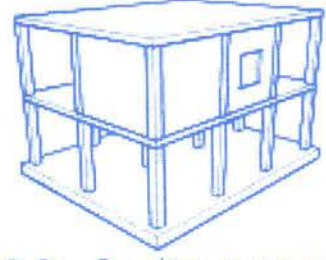

যদিহে ঘৰটোৰ আৰ্হি মজবুত নহয়, তেনেহলে ঘৰটোত ফাট মেলিব পাৰে, সম্পূৰ্ণ ধ্বংস হ'বও পাৰে।

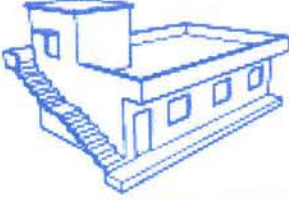
৩। বিভিন্ন ধৰণৰ গঠনৰ এক বুনয়াদী আভাস :

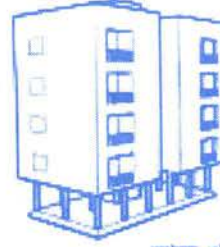
ভৰ বহন কৰিব পৰা গঠন

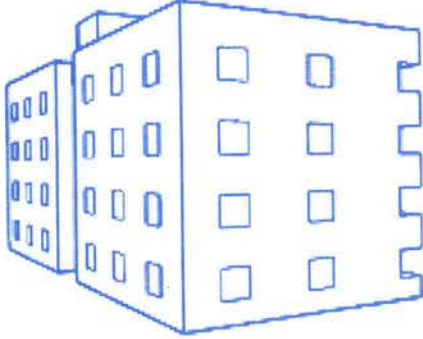
ভিতৰত লোহা দি শিল, চিমেণ্টেৰে (R.C.) কৰা ফ্ৰেমৰ গঠন

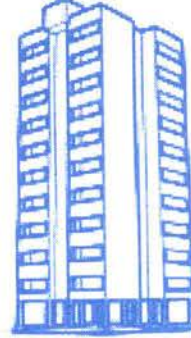
(সাধাৰণ ধৰণৰ ভূ-তল + প্ৰথম মহলা)
বাসগৃহ

মাজ খণ্ড উচ্চ অট্টালিকা

মাজ খণ্ড উচ্চ অট্টালিকা

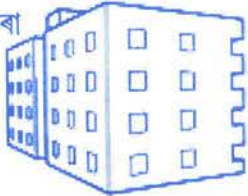
সাধাৰণ ধৰণৰ শিল-বালি-
লোহা, চিমেণ্টৰ ফ্ৰেমৰ গঠন

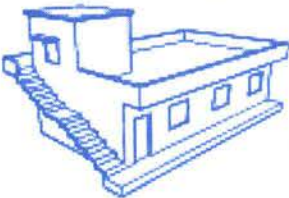
অতিৰিক্ত মেৰণি বা ঘৰ

৪। ভূমিকম্পৰ সময়ত কি হয় ?

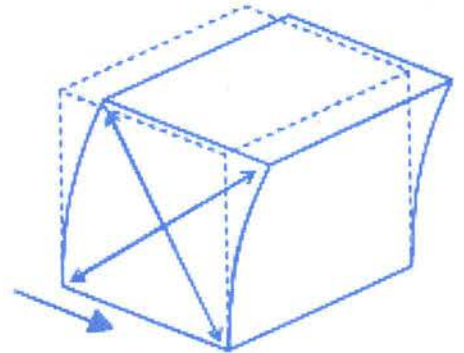
(ক) ভৰ বহন কৰা
গঠন বা আৰ্হি

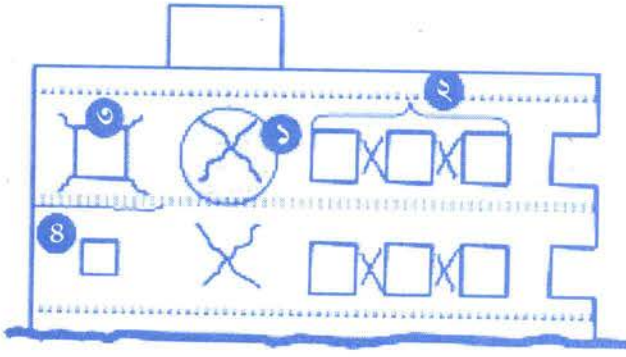
মাজ খণ্ড উচ্চ অট্টালিকা

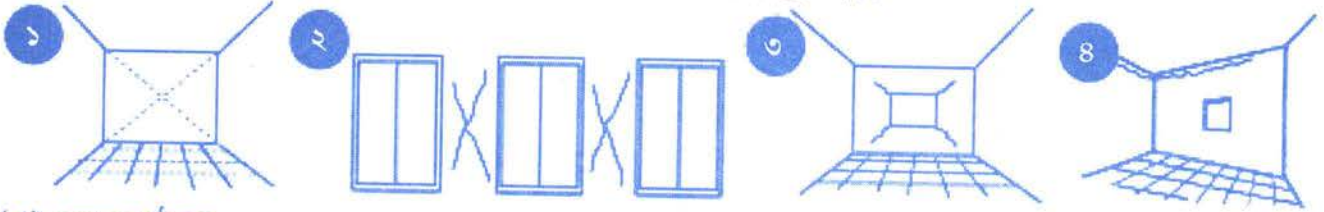
এক মহলীয়া আৰাসগৃহ

ভৰ বাহক বেৰবোৰ সাধাৰণতে নভগা কঠিন বাকচৰ দৰে।
বাকচটোৰ দুৰ্বল অংশবোৰ হ'ল- দুৱাৰ-খিড়িকী, নতুবা বেৰ আদিৰ
সংযোগী অংশবোৰ

- যেতিয়াই ঘৰটোৰ বেৰত জ্যামিতিক ধৰণৰ দুডাল সবল বেৰাৰ দৃশ্যমান হয় তেতিয়াই ঘৰটোৰ আটাইতকৈ বেছি ক্ষতি সাধন হয়। (১) তেতিয়াই ঘৰটো বিশেষ অভিজ্ঞ অভিযন্তাৰ দ্বাৰা পৰ্যবেক্ষণ কৰোৱাব লাগে।
- ফাঁটবোৰৰ প্ৰধানকৈ দেখা দিয়ে- ঘৰৰ দুৱাৰ, খিড়িকী (৩) বেৰৰ মাজত যদিহে একেশাৰীতে (২) পথালিকৈ কেইবাখনো দুৱাৰ বা খিড়িকী থাকে।
- ফাঁটবোৰ চুটি হলে ক্ষয় ক্ষতিও কম হয়।
- বেৰ আৰু পথালি জোৰাৰ ফাঁটবোৰ ভালকৈ নিৰীক্ষণ কৰাব লাগে (৪) মূল গাঠনিৰ স্থায়িত্ব ই প্ৰভাৱ নেপেলায় যদিও নিশ্চিত হৈ লোৱাটো ভাল।

(খ) ফ্ৰেমৰ গঠন :

ভূতলৰ মুকলি মহল/বিশেষ ধৰণৰ খুটা বা গম্বুজত ভৰ দিয়া অট্টালিকা (Stilts)

শিল-বালি-লোহা-চিমেন্টৰ (R.C.) ফ্ৰেমৰ গঠন য'ত ভূতলৰ মহলত মূল ভৰ বাহক খুটাৰ পৰা কোনো বেৰ নাথাকে, কেৱল ঘৰটো মূল ভৰ বাহক খুটাৰ ওপৰত থিয় হৈ থাকে সেই ঘৰবোৰকে ভূতলৰ মুকলি মহল বোলা হয়। নতুবা তাক গম্বুজত থিয় হৈ থকা (Building on Stilts) ঘৰ বুলিও কোৱা হয়।

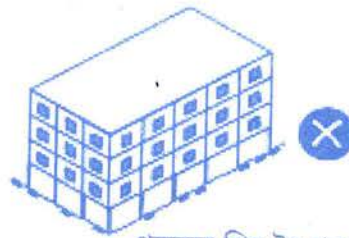
ওপৰ মহলত মূল গাঠনিৰ সৈতে বেৰবোৰ সংলগ্ন হৈ থকাত সেইবোৰ অপেক্ষাকৃত ভাবে ভূতল মহলতকৈ মজবুত হয়।

এই মজবুতৰ বাবেই গোটেই ঘৰটো এটা অংশৰ মজবুত ঘৰৰ দৰে লৰচৰ কৰে। তলৰ অংশত মুকলি হৈ থকা স্তম্ভবোৰ যিহেতু অধিক শক্তিশালী আৰু মজবুত নহয় গতিকে ইয়াৰ ভূমিকম্পৰ জোকাৰণি প্ৰতিৰোধ কৰিব পৰা সক্ষমতাও কম। সেইবাবে এই ঘৰবোৰৰ ওপৰত মূল গাঠনিটো বেয়া ধৰণে ক্ষতিগ্ৰস্ত নতুবা ধ্বংস হোৱাৰো সম্ভাৱনা থাকে। অভিজ্ঞতাই এটা কথাকে সোঁৱৰাই দিছে যে স্তম্ভৰ ওপৰত থিয় হৈ থকা ঘৰবোৰে ভূমিকম্পৰ জোকাৰণি প্ৰতিৰোধ নকৰে যদিহে তাৰ বিম (Beam) বোৰ জোকাৰণি সহ্য কৰিব পৰাকৈ বিশেষ ধৰনেৰে সজা নহয়।

তলত কেইটামান নমুনা দেখুওৱা হৈছে—

লোহা, শিল, বালি, চিমেন্টেৰে সজা (R.C.), স্তম্ভৰ ওপৰত থিয় হৈ থকা তলৰ অংশ মুকলি ঘৰ।

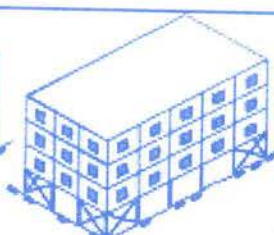
গম্বুজত থিয় হৈ থকা ঘৰ

ভূমিকম্পত পতিত ঘৰ

(R.C.) লোহা, শিল, বালি চিমেন্টেৰে সজা পৃথক বেৰ

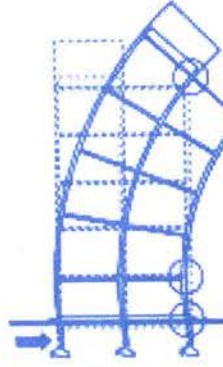

স্তম্ভৰ মাজৰ অংশ ইটাৰে গাঠনি কৰা অট্টালিকা

শক্তিশালী স্তম্ভৰ তলৰ অংশ মুকলি অট্টালিকা

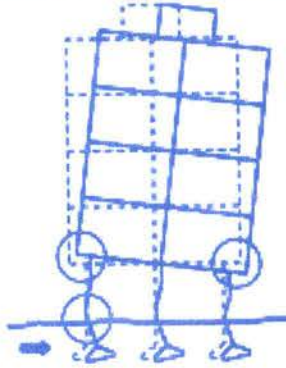
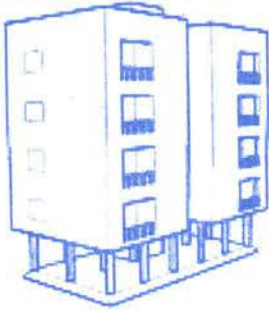
(ক) মাজ অংশ সুউচ্চ ভূ-তল মুকলিকৈ নৰখা অট্টালিকা—

(R.C.) গঠনত পথালিকৈ পৰা হেঁচাব বাবে বেকা হৈ যোৱাৰ ছবি। ইয়াৰ ফলত জোৰা আৰু বিমৰোৰ ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে। ফাট মেলাৰ সম্ভাৱনা বেছি।

মাজ অংশ সুউচ্চ মহলাৰ গাঠনি, ভূ-তল + ৪ মহলা

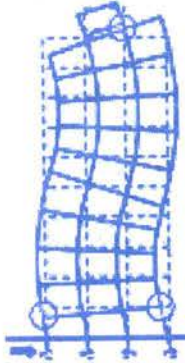
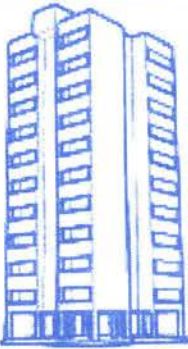
(খ) বেলকনি আৰু ভূ-তল মুকলিকৈ বখা মাজ অংশ উচ্চ অট্টালিকা—

ভূমিকম্পৰ সময়ত স্তম্ভ কেইটাই ওপৰৰ ঘৰটোৰ ভৰ বওঁতে ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা অংশ।

এই ক্ষেত্ৰত ভূ-তল মহলাটো স্তম্ভৰ পৰা বেৰৰ সৈতে সংযোগ কৰাৰ কথা ধৰা হৈছে।

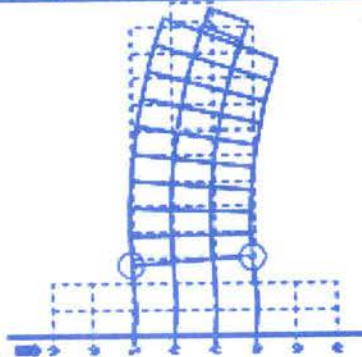
(গ) ভূ-তল নহল মুকলিকৈ বখা সুউচ্চ গম্বুজৰ মহলা

অত্যাধিক উচ্চতাৰ বাবে ভূমিকম্পৰ সময়ত পৰা হেঁচাত গম্বুজটো দুয়োফালে হাউলিব পাৰে।

ভূ-তল + ৪ মহলা

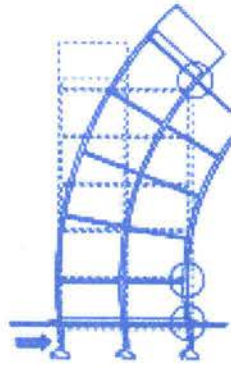
(ঘ) তলৰ মহলাৰ বিশেষ সুৰক্ষা চক্ৰ সহ সুউচ্চ গম্বুজ

বিশেষ সুৰক্ষা সেৰনিটোৱে ভূমিকম্পৰ সময়ত অট্টালিকাটো ধৰি ৰখাৰ চেষ্টা কৰে যদিও পথালিকৈ পৰা চাপত অট্টালিকাটো হাউলি পৰাৰ সম্ভাৱনা থাকে। সুৰক্ষা সেৰনিটোৰ ওপৰৰ অংশটো অধিক ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱাৰ সম্ভাৱনা থাকে। গতিকে সেই অংশটো খুব ভালকৈ নিৰীক্ষণ কৰাৰ লাগে।

ইয়াত তলৰ সেৰনিটোৰ বাবে অট্টালিকাৰ উচ্চতা কম হোৱা দেখা যায়।

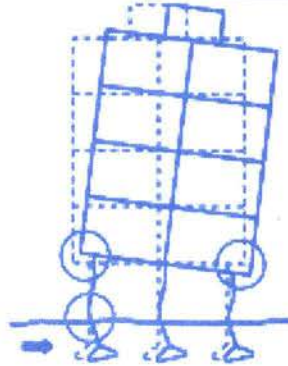
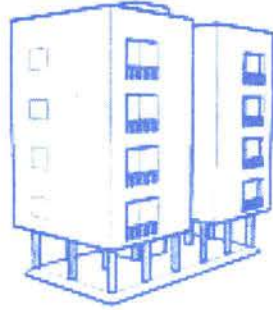
(ক) মাজ অংশ সুউচ্চ ভূ-তল মুকলিকৈ নৰখা অট্টালিকা—

(R.C.) গঠনত পথালিকৈ পৰা হেঁচাৰ বাবে বেকা হৈ যোৱাৰ ছবি। ইয়াৰ ফলত জোৰা আৰু বিমবোৰ ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে। ফাট মেলাৰ সম্ভাৱনা বেছি।

মাজ অংশ সুউচ্চ মহলৰ গাঠনি, ভূ-তল + ৪ মহল

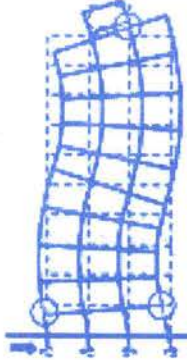
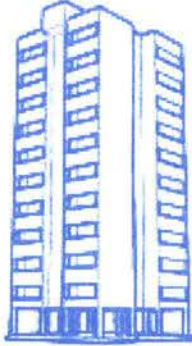
(খ) বেলকনি আৰু ভূ-তল মুকলিকৈ বখা মাজ অংশ উচ্চ অট্টালিকা—

ভূমিকম্পৰ সময়ত স্তম্ভ কেইটাই ওপৰৰ ঘৰটোৰ ভৰ বগুঁতে ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা অংশ।

এই ক্ষেত্ৰত ভূ-তল মহলটো স্তম্ভৰ পৰা বেৰৰ সৈতে সংযোগ কৰাৰ কথা ধৰা হৈছে।

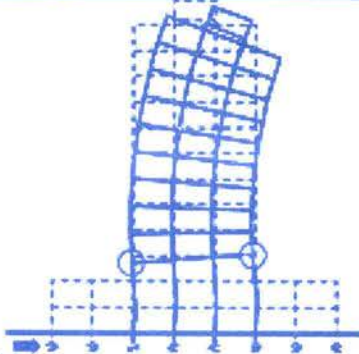
(গ) ভূ-তল নহল মুকলিকৈ বখা সুউচ্চ গম্বুজৰ মহল

অত্যাধিক উচ্চতাৰ বাবে ভূমিকম্পৰ সময়ত পৰা হেঁচাত গম্বুজটো দুয়োফালে হাউলিৰ পাৰে।

ভূ-তল + ৪ মহল

(ঘ) তলৰ মহলৰ বিশেষ সুৰক্ষা চক্ৰ সহ সুউচ্চ গম্বুজ

বিশেষ সুৰক্ষা সেৰনিটোৱে ভূমিকম্পৰ সময়ত অট্টালিকাটো ধৰি ৰখাৰ চেষ্টা কৰে যদিও পথালিকৈ পৰা চাপত অট্টালিকাটো হাউলি পৰাৰ সম্ভাৱনা থাকে। সুৰক্ষা সেৰনিটোৰ ওপৰৰ অংশটো অধিক ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱাৰ সম্ভাৱনা থাকে। গতিকে সেই অংশটো খুব ভালকৈ নিৰীক্ষণ কৰাৰ লাগে।

ইয়াত তলৰ সেৰনিটোৰ বাবে অট্টালিকাৰ উচ্চতা কম হোৱা দেখা যায়।

৫। আপোনাৰ ঘৰটো ভালদৰে পৰ্য্যবেক্ষণ কৰক—

যদিহে আপুনি বহুমহলীয়া অট্টালিকাত বাস কৰে, আপুনি যদি ভাবে ভূমিকম্প প্ৰতিহত কৰিব পৰাকৈ আপোনাৰ ঘৰটো সজা হোৱা নাই- তেন্তে আপোনাৰ প্ৰথম পদক্ষেপ হ'ব আপোনাৰ সঙ্গী বাসিন্দা তথা প্ৰতিবেশী সকলক একগোট কৰি ভৱিষ্যতে হ'ব পৰা ভূমিকম্পৰ ক্ষয়-ক্ষতিৰ বিষয়ে সজাগ কৰি তোলা।

দ্বিতীয় পদক্ষেপ হ'ব- ভূমিকম্পৰ সময়ৰ নিৰাপত্তাৰ বিষয়টো নিশ্চয়তাৰ বাবে বিজ্ঞ/ অভিজ্ঞ অভিযন্তাৰ হতুৱাই পৰ্য্যবেক্ষণ কৰোৱাই নিশ্চিত হোৱাটো।

গঠন সম্পৰ্কে দিহা দিয়াৰ অভিজ্ঞ অভিযন্তা জন নো কোন?

এনে অভিযন্তা জন হ'ল- এনে প্ৰশিক্ষিত, অভিজ্ঞ, অট্টালিকা বা আবাস সজাৰ বিষয়ে সকলো তথ্যৰ অধিকাৰী, ভূমিকম্পৰ সময়ত ঘৰটোৱে কৰিব পৰা আচৰণ সম্পৰ্কে জনা, দুৰ্বলতা চিনাক্ত কৰিব পৰা- যাৰ ফলত ভৱিষ্যতে ভয়াবহ ক্ষয়-ক্ষতি হ'ব পাৰে। তেনে অভিযন্তাইহে ঘৰটোৰ গঠন সম্পৰ্কে জনা, দুৰ্বলতা চিনাক্ত কৰিব পৰা - যাৰ ফলত ভৱিষ্যতে ভয়াবহ ক্ষয়-ক্ষতি হ'ব পাৰে। তেনে অভিযন্তাইহে ঘৰটোৰ গঠন সম্পৰ্কে দিহা পৰামৰ্শ, ল'ব লগা সাৰধানতাৰ বিষয়ে সবিশেষ জনাব পাৰিব। নিৰ্মানৰ সময়ত তেখেতেই নিখুত ভাবে সকলো দিশ চোৱাচিতা কৰা নতুবা মেৰামতিৰ দিশটো তদাৰক কৰি নিৰাপত্তাৰ বিষয়টোৰ নিশ্চয়তা দিব পাৰিব। এই অভিযন্তাজন স্থানীয় ভাৱে চৰকাৰী পঞ্জীয়নভুক্ত হ'বই লাগিব।

একান্তই পৰীক্ষা কৰোৱাৰ লগা দিশবোৰ হ'ল :

- চুক-কোণৰ খুটা তথা বিমবোৰ।
- ধৰাতলৰ খুটা তথা বিমবোৰ।
- কেণ্টিলিভাৰৰ বিমবোৰ (ভৱনৰ বাবে আৱৰি ৰখা বাৰাণ্ডাৰ গাঠনি)।
- খটখটাৰ বেৰ আৰু খুটা।
- ওপৰৰ অংশৰ খুটা।
- পানীৰ টেঙ্কি।
- বিভিন্ন অংশক বিভাজিত কৰা বেৰবোৰ।
- সুৰক্ষাৰ খাতিৰতে সকলো অংশৰে বিম, খুটা, সংযোগী সকলোবোৰ অংশ খুব ভালদৰে নিৰীক্ষণ কৰাৰ লাগে।

৬। মূল গঠনৰ লগত সম্বন্ধ নথকা আন কেতবোৰ দিশ—

- ১ বেৰত সংযোগী শ্লেববোৰত ব্ৰেকেত ব্যৱহাৰ কৰি শ্লেববোৰ মজবুত কৰি ৰখাত সহায় কৰিব পাৰি।

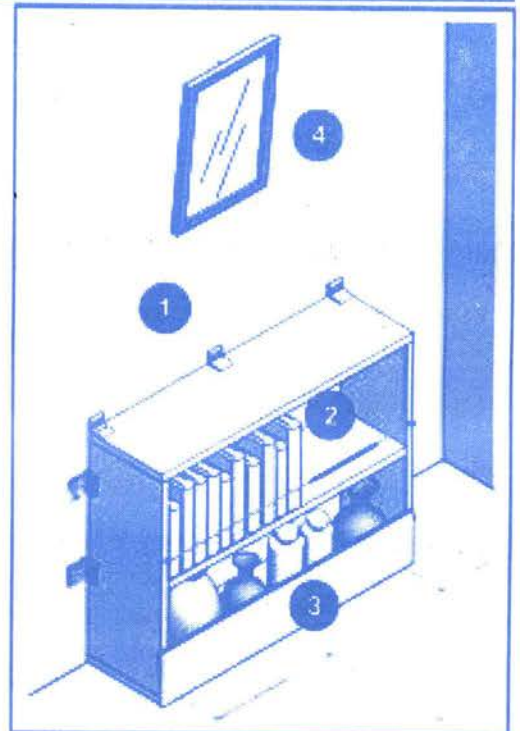

- ২ লোহা বা বিভিন্ন টান পদাৰ্থৰ সুৰক্ষিত অতিৰিক্ত, বন্ধনীৰ দ্বাৰা শ্লেবৰ পৰা বস্তবোৰ সৰি পৰাত যথেষ্ট বাধা দিব পাৰি।

শিথিলতাৰ সুবিধাৰ বাবে স্প্ৰীং ব্যৱহাৰ কৰিবও পাৰে।

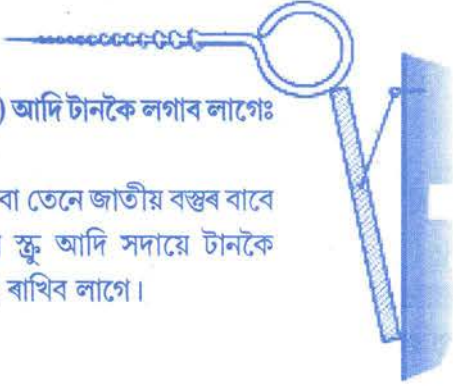
- ৩ টান পদাৰ্থ, প্লাষ্টিক বা কাঠৰ খুটাৰ সহায়তো শ্লেবৰ পৰা বস্তু পিছলি পৰা ৰোধ কৰিব পাৰি

8

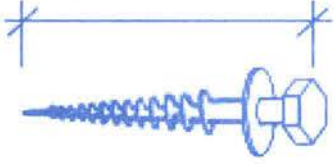
স্ক্ৰু (Screw) আদি টানকৈ লগাব লাগে:

ফটোৰ ফ্ৰেম বা তেনে জাতীয় বস্তুৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা স্ক্ৰু আদি সদায়ে টানকৈ বেৰত লগাই ৰাখিব লাগে।

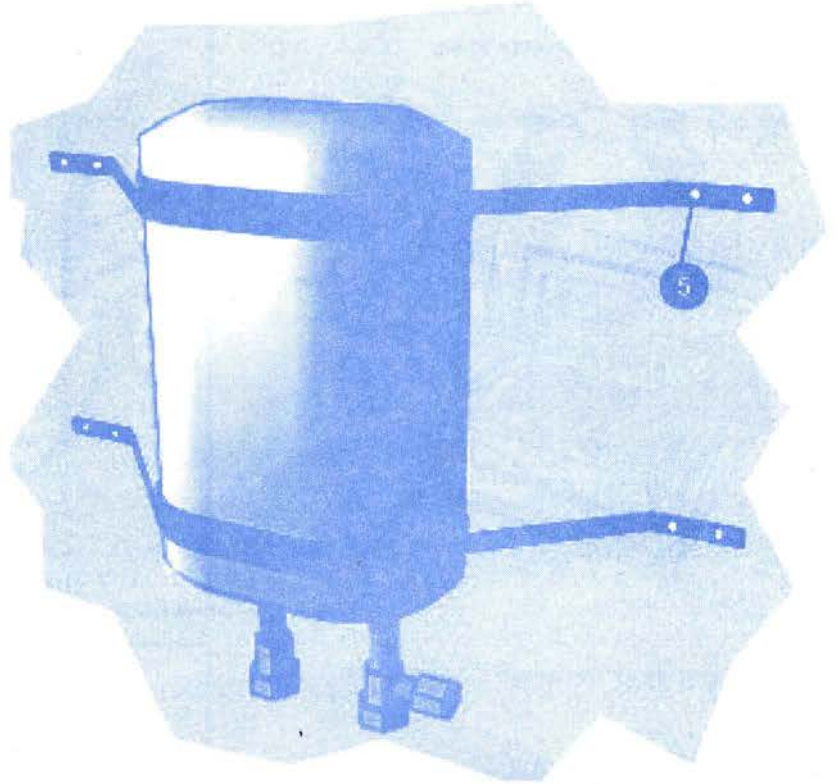
তাঁৰত লাগি থকা আইনা/ফটো

৫

স্ক্ৰু আৰু বাচাৰ

সাধাৰণতে পানী গৰম কৰা এটা আহিলাৰ ওজন পানী ভৰ্তী হৈ থকা অৱস্থাত ৩০-৬০ কিঃ গ্ৰাঃ হ'ব পাৰে। ভূমিকম্পৰ হঠাৎ হোৱা জোকাৰণি বা ল'ৰচৰৰ বাবে ই কেতিয়াবা হামখুৰি খাই মাটিত পৰিবহি পাৰে। গতিকে ছবিত দেখুওৱা ধৰণে লোহাৰ সহায়ত চুঙাটো ডেৰ গুণ মেৰিয়াই বেৰত লগাই ৩ ইঞ্চিৰ স্ক্ৰু, বন্টু, বাচাৰ লগাই নপৰাকৈ মজবুত কৰি ৰাখিব লাগে।

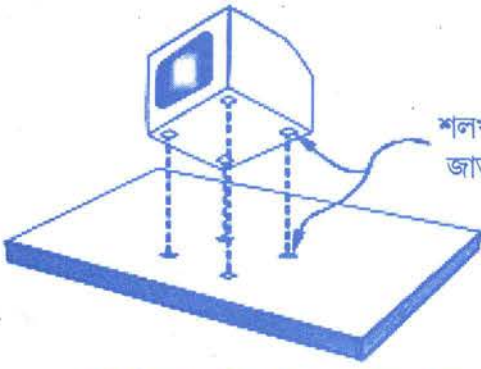
৬

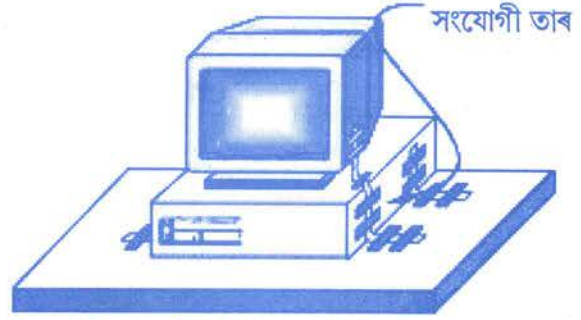
ৰেডিঅ' যন্ত্ৰ ভালদৰে বান্ধি ৰাখিব লাগে।

বেঁতাৰ যন্ত্ৰ - একেৰাব পৰা পাতল শিকলিৰে বেৰত লগোৱা হৈছে।

শলখা আৰু বহী
জাতীয় সামগ্ৰী

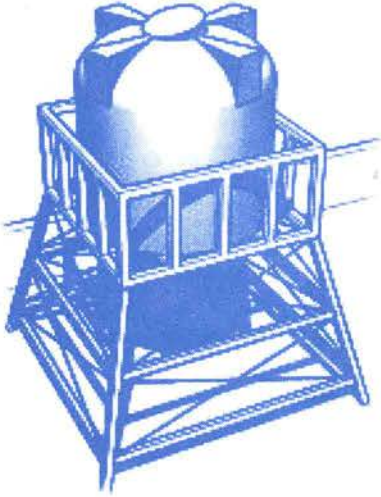

সংযোগী তাৰ

আপোনাৰ কৰ্মস্থলীত আহিলা/ কম্পিউটাৰ আদি নিৰাপদে ৰাখক

টেলিভিছন, কম্পিউটাৰ, গান শুনা গধুৰ আহিলা সমূহ সাধাৰণতে টেবুলৰ ওপৰত, কিতাপ সজোৱা ওপৰৰ খলপা আদিতহে ৰখা হয়, ভূমিকম্পৰ সময়ত সেইবোৰ বাগৰি নপৰাকৈ বান্ধি ৰাখিব লাগে। সৰু সৰু এই সাৰধানতাই নিৰাপত্তাৰ ক্ষেত্ৰত ডাঙৰ সহায়ক হ'ব পাৰে।

৭ পানীৰ চুঙা বা টেকী সমতল ৰাখক

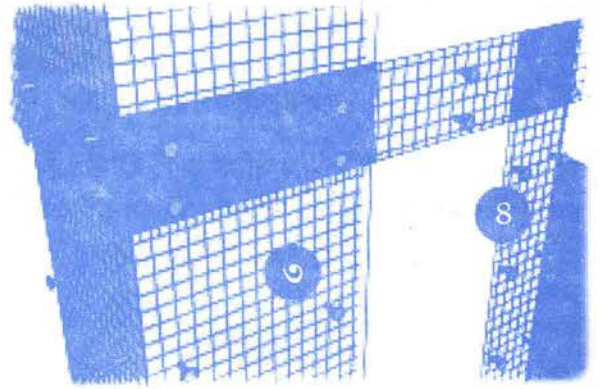
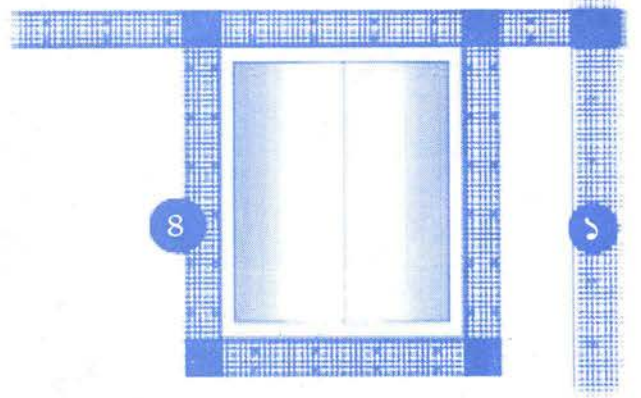
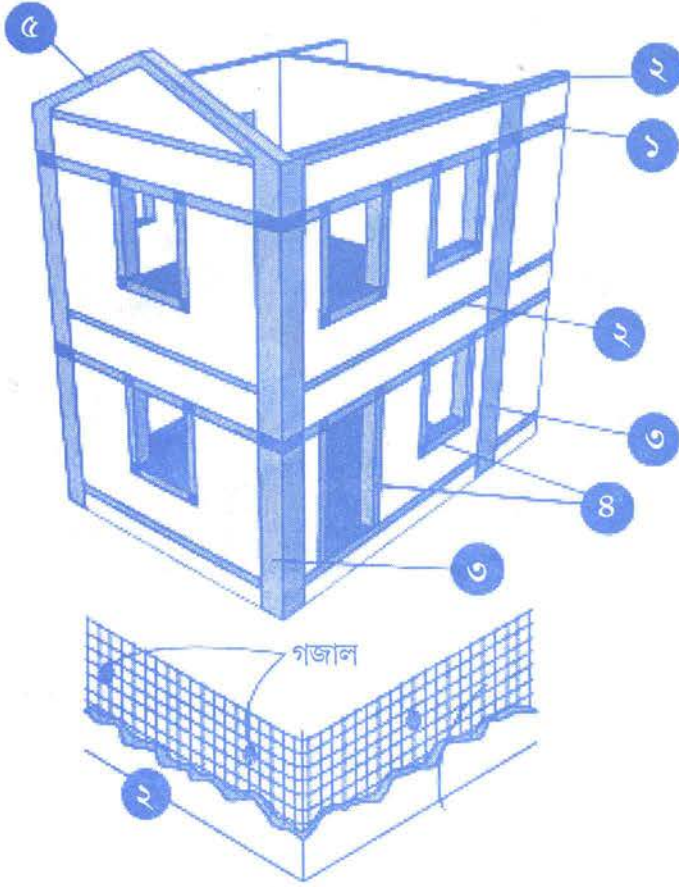
এনে ধৰণৰ হ'লে ক্ষতি হ'ব পাৰে

৮ ফুল বোৱা পাত্ৰবোৰ নপৰাকৈ বান্ধি ৰাখক

এনেদৰে ৰখাতো নিৰাপদ

৭। ঘৰটো মজবুত কৰি/ সুৰক্ষিত ভাবে সজাই লওঁক

- ১ - দুৱাৰৰ একেবাৰে ওপৰত ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ ভূমিকম্প ৰোধক পেটী।
- ২ - চালিৰ তলতো একেই সুৰক্ষা।
- ৩ - “L” আৰু “L” টো সুৰক্ষাৰ বাবে পেটী গঢ়া হৈছে।
- ৪ - দুৱাৰ, খিড়িকীতো লো, বালি, চিমেন্ট আদিৰ মেৰণি।
- ৫ - চটীৰ বেৰতো একেই সুৰক্ষা।

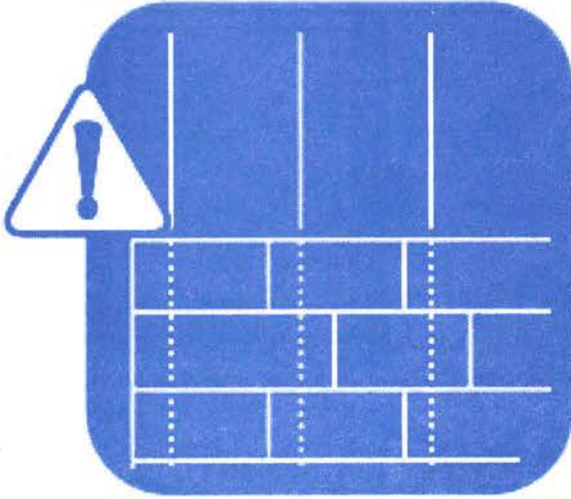
আপোনাৰ ঘৰটোত সুৰক্ষিত, ভূমিকম্পৰ ক্ষতিৰোধক পেটী বা মেৰণি গঠনত প্ৰথম পদক্ষেপ হ'ব—

- ১ - পেটীৰ ওপৰৰ ফালৰ চিমেন্টৰ প্লাষ্টাৰ ভালকৈ আঁতৰাওক।
- ২ - জোৰাবোৰৰ ১২/১৪ মিঃ মিঃলৈকে ভালকৈ খুচৰি লওঁক।
- ৩ - ভালকৈ চাফা কৰাৰ পাছত পানীৰে তিয়াওক।
- ৪ - শুকান, চাফা চিমেন্টৰ গুড়ি চটীয়াওক। তাৰ পাছত ১২ মিঃ মিঃ ডাঠ চিমেন্ট বালিৰ প্ৰলেপ দিয়ক। গঠনটো টান হোৱাৰ আগতেই বাহিৰৰ অংশটো খহতা কৰি ৰাখক।
- ৫ - ১৫০ মিঃমিঃ দীঘল গজালেৰে প্ৰথমে কৰি থোৱা গঠনটোৰ পৰা ৩০০ মিঃমিঃ নিলগাই মেৰণিটো লগাওঁক।
- ৬ - ১৬ মিঃ মিঃ ডাঠকৈ চিমেন্টেৰে দ্বিতীয় বাৰ প্লাষ্টাৰ কৰক।

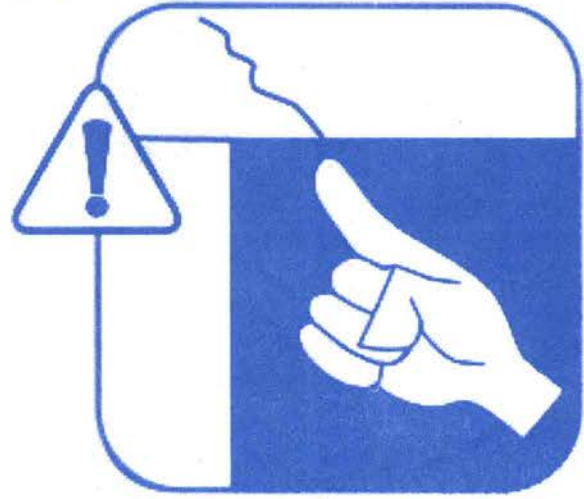
৮। ভূমিকম্পৰ আগত কি কৰিব লাগে—

সদায়ে মনত ৰাখিব :

“ভূমিকম্পত মানুহ নমৰে, ভূমিকম্পই মানুহ নামাৰে- মৰে অপৰিকল্পিত, অসুৰক্ষিত বাসগৃহৰ কবলত পৰিহে”

চিমেন্ট, বালিব ইটাৰ গাঠনি

ওপৰৰ অংশত ফাট মেলা দেখা গৈছে

ঘৰ সজাৰ সময়ত স্থপতিবিদে সঠিক আৰ্হি আৰু অভিযান্ত্ৰিক তথা কাৰিকৰী সুৰক্ষা নিয়মাবলী ভালদৰে পালন কৰিলেনে নাই সেই বিষয়ে ভালদৰে নিশ্চিত হওঁক।

গঠনৰ সঠিক সক্ষমতা সম্পৰ্কে নিশ্চিত হওঁক। যদিহে আৱশ্যক হয় পুনৰ গঠন কৰি হলেও মজবুত কৰক।

মনত ৰাখিব লগা ৩ টা জৰুৰী কথা—

- ১ - প্ৰথমে আপোনাৰ বাসগৃহৰ আৰ্হি সুৰক্ষিত বুলি বিবেচিত হোৱাকৈ তৈয়াৰ কৰা হৈছে নে নাই? ভাৰতীয় মানমাপক (BIS)ৰ নিয়মাবলী পালন কৰা হৈছে নে নাই সেয়াও নিশ্চিত কৰক।

Bureau of Indian Standards (BIS)ৰ প্ৰকাশিত নিয়মাবলী বোৰ এনে ধৰণৰ
IS: 1893 (Part I) 2002, Indian Standard Criteria for Earthquake Resistant Design of Structures (5th Revision)

IS: 4326, 1993, Indian Standard Code of Practice for Earthquake Resistant Design and Construction of Buildings (2nd Revision)

IS: 13827, 1993, Indian Standard Guidelines for Improving Earthquake Resistance of Earthen Buildings.

IS: 13828, 1993, Indian Standard Guidelines for Improving Earthquake Resistance of Low strength Masonry Buildings.

IS 13920, 1993, Indian Standard Code of Practice for Ductile Detailing of Reinforced Concrete Structures Subjected to Seismic Forces.

IS: 13935, 1993, Indian Standard Guidelines for Repair and Seismic Strengthening of Buildings

- ২ - যদিহে আপুনি বহুমহলীয়া অট্টালিকা বা ঘৰত থাকে তেতিয়া প্ৰথমেই ইয়াৰ সুৰক্ষা ব্যৱস্থা উন্নীত কৰক।
- ৩ - আপুনি যদিহে থাকিবলৈ কোনো স্থানৰ সন্ধান কৰিছে তেতিয়া হলে প্ৰথমেই সুৰক্ষাৰ কথাটো নিশ্চিত কৰক।

IS 1893 (Part I) : 2002

Indian Standard

Criteria for Earthquake Resistant Design of Structures
Part I General Provisions and Buildings
(Fifth revision)

Bureau of Indian Standards

June 2002

The Bureau of Indian Standards has laid down code of practice for design criteria of structures.

ভূঁইকপ

ভূঁইকপে নামাৰে— অসুৰক্ষিত গৃহইহে মাৰে

আপুনি নতুন ঘৰ কিনিছে বা সাজিছে নেকি? — নিশ্চিত হওক যাতে ঘৰটিয়ে ভূঁকম্পনৰ প্ৰকোপ সহ্য কৰিব পাৰে।

আপুনি পুৰণি গৃহত বসবাস কৰি আছে নেকি?— ভূঁইকপৰ প্ৰকোপ সহ্য কৰিব পৰাকৈ প্ৰয়োজনীয় মজবুতি প্ৰদানার্থে সুশিক্ষিত অভিযন্তা বা স্থপতিবিদৰ পৰামৰ্শ লওক।

আপোনাৰ জীৱন বহু মূল্যবান— সুৰক্ষাৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰক

ভূঁইকপৰ পূৰ্বে

- ❖ আপোনাৰ ঘৰত থকা পঢ়া টেবুল/বিছনা আদিৰ দৰে প্ৰতিটো ৰুমতে এক সুৰক্ষিত স্থান চিনাক্ত কৰক।
- ❖ আপোনাৰ ঘৰৰ পৰা তৎকালীনভাবে বাহিৰ ওলাব পৰা দুৱাৰখন চিনাক্ত কৰক আৰু ইয়াক সদায়েই চাফ-চিকুনকৈ ৰাখিব।
- ❖ পৰিকল্পিতভাৱে নিৰাপদে শিশু, বয়োজ্যেষ্ঠ আৰু শাৰীৰিকভাবে অক্ষম লোক সকলক অগ্ৰাধিকাৰ ভিত্তিত বাহিৰ উলিয়াই আনক।
- ❖ তৎক্ষণিক সাহায্য বাকছ, অত্যাৱশ্যকীয় ঔষধ, পৰিয়াল ব্যৱস্থা পত্ৰ, নগদ ধন, টৰ্চ, ট্ৰেনজিষ্টৰ, অতিৰিক্ত বেটেৰী, শুকান খাদ্য, খোৱা পানী, ছইছেল, কাপোৰ, শুৱা যতন আৰু অন্যান্য সামগ্ৰীৰ স'তে পৰিয়াল জৰুৰীকালীন যতন সাজু কৰি থওঁক।
- ❖ হেলমেট, ৰচি, ক্ৰবাৰ, কুঠাৰ, অগ্নিনিৰ্বাপণকাৰী যন্ত্ৰ আৰু ঘৰত হাততে পোৱা সামগ্ৰী যতনাই ৰাখক— এয়া সময়ত প্ৰয়োজন হ'ব পাৰে।

ভূঁইকপৰ সময়ত :

- ❖ আতংকৰ সৃষ্টি নকৰিব : সুস্থিৰ হৈ থাকক।
- ❖ যদি ঘৰৰ ভিতৰত; তলৰ মহলাত হ'লে এক মুকলি ঠাইলৈ ওলাই আহক। যদি অন্য মহলাত, ভিতৰত থকাই শ্ৰেয় আৰু নিজকে আহল-বহল আচবাবৰ তলত সুৰক্ষিত কৰক।
- ❖ কৃত্ৰিম চিলিঙ, আইনাৰ খিৰিকীৰ পৰা আঁতৰি থাকক।
- ❖ খটখটি অথবা, লিফট ব্যৱহাৰ নকৰিব, কিয়নো সেয়া খহি পৰিব পাৰে।
- ❖ যদি বাহিৰত থাকে; অট্টালিকা মুৰৰ ওপৰেৰে যোৱা বিদ্যুৎ পৰিবাহী তাঁৰ তল, দলং আদিৰ ওচৰৰ পৰা আতৰি আহি মুকলি ঠাইলৈ আহক।
- ❖ যদি যান-বাহন চলাই থাকে; পথৰ দাঁতিলৈ আহক আৰু ৰখাই দিয়ক। উৰণীয়া সেতু, বিদ্যুৎ পৰিবাহী তাঁৰ/খুটা বিজ্ঞাপনৰ হৰ্ডিঙ আদিৰ ওচৰৰ পৰা আতৰি আহক।
- ❖ ভূঁইকপ সাধাৰণতে এক জোকাৰণিৰ পাচতে হয়— জৰুৰীকালীন তথ্য আৰু পৰামৰ্শৰ বাবে ৰেডিঅ' শুনক।
- ❖ ভূঁইকপৰ পূৰ্বানুমান কৰিব নোৱাৰি— উৰাৰাতৰি নুশুনিব আৰু প্ৰচাৰ নকৰিব। চৰকাৰী উৎসৰ তথ্যকহে গুৰুত্ব দিব।
- ❖ যদি কোনো অট্টালিকাৰ ভিতৰত আবদ্ধ হৈ পৰে, ছইছেল বজাওঁক অথবা মনোযোগ আকৰ্ষণৰ বাবে চিঞৰ মাৰক। যিকোনো সময়তে সহায় পাব পাৰে।

জনহিতার্থে প্ৰচাৰিত

ৰাষ্ট্ৰীয় দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা শাখা

গৃহমন্ত্ৰালয়, নৰ্থব্লক, নতুন দিল্লী, ভাৰত। ফোন : ০১১ ২৩০৯৪৬১২, ফেক্স : ০১১ ২৩০৯৩৭৫০

ভূমিকম্পৰ সময়ত অৱলম্বন কৰিবলগা সাৱধানতা :

সাধাৰণতে জানি থ'ব লগা কিছু কথা :

- ১। সকলোৰে প্ৰাথমিক চিকিৎসা সম্বন্ধীয় জ্ঞান খিনি সকলোৰে থকা উচিত।
- ২। প্ৰথমে নিজে থকা ঘৰটো নিৰাপদ হয় নে নহয় সেইটো নিশ্চিত কৰক। যদিহে নিশ্চিত নহয় তেতিয়াহ'লে আপুনি আপোনাৰ ঘৰটো এতিয়াও মজবুত কৰি ল'ব পাৰে।
- ৩। নতুনকৈ ঘৰ সজাৰ সময়ত ঘৰ সজাৰ উপবিধি তথা ভূমিকম্পৰ সময়ৰ নিৰাপত্তা সম্বন্ধীয় নীতি-নিয়ম চৰ্তাৱলীবোৰ সঠিক ভাবে মানি চলা হৈছে নে নাই তাৰ ওপৰত চকু দিয়ক।
- ৪। ঘৰ নতুবা আপোনাৰ কাৰ্য্যালয়ৰ নিৰাপদ স্থান সমূহ আগতীয়াকৈ চিনাক্ত কৰি ৰাখক। নিৰাপদ স্থান সম্বন্ধে আপুনি আপোনাৰ অভিযন্তাৰ পৰাও পৰামৰ্শ ল'ব পাৰে।
- ৫। মজবুত খালী টেবুল বা বিচনা এখন এহাতেৰে ধৰি আনখন হাতেৰে মূৰটো নিৰাপদে ধৰি থাকি তাৰ তলত সোমাই থকাৰ অভ্যাস কৰিব লাগে।

ভূমিকম্পৰ সময়ত কি কৰিব :

- ১। দুৱাৰ, খিড়িকী, আলমাৰী, কিতাপ সজাই থোৱা খলপা গধূৰ আইনা, ওপৰত ওলমি থকা গধূৰ বস্তু পাংখা আদিৰ পৰা আঁতৰত নিৰাপদ আশ্ৰয় হিচাবে নিৰ্বাচিত কৰি থোৱা স্থানত ভূমিকম্প শাম নকটালৈকে সোমাই থাকক।
- ২। ভূমিকম্প শাম কটাৰ পাছত ঘৰ, স্কুল-কলেজ, অফিচ আদিৰ পৰা ওলাই মুকলি ঠাইলৈ আহক।
- ৩। আনক ঠেলা-হেচা নামাৰিব।

যদি আপুনি বাহিৰত থাকে তেতিয়া :

- ১। গছ, চাইনবোৰ্ড, বৈদ্যুতিক খুটা, অট্টালিকা আদিৰ পৰা আঁতৰি আহি নিৰাপদ স্থানত অৱস্থান কৰক।

যদি সভাঘৰ, থিয়েটাৰ বা ষ্টেডিয়ামত আছে :

- ১। ভিতৰতে থাকক। দুৱাৰ অভিমুখে ঠেলা-হেঁচা, লৰা-চপৰা নকৰিব। নিজৰ বহা আসনতে বহি থাকি হাত বা বাহুৰে মূৰটো টানকৈ ধৰি থাকিব। ভূমিকম্প শাম কাটিলে শাৰী পাতি বাহিৰলৈ ওলাই আহক।
- ২। শিশু, বৃদ্ধ বা শাৰীৰিক ভাবে অক্ষমলোক সকলক আগতে ওলাই যাবলৈ সুবিধা দিয়ক।
- ৩। ভয়ত কেতিয়াও, বিতত নহব।

ভূমিকম্পৰ পিছত কি কৰিব :

- ১। প্ৰথমে নিজে কিবা আঘাত পাইছে নেকি নিশ্চিত হৈ প্ৰাথমিক চিকিৎসা লওঁক— পিছতহে আনক সহায় কৰক।
- ২। ধৈৰ্য্য ধৰি বিপদত পৰা সকলক সহায়ৰ হাত আগবঢ়াওক।
- ৩। জুই লাগিছে যদি অগ্নি নিৰ্বাপক বাহিনীক (১০১) নতুবা পুলিচ নিয়ন্ত্ৰণ কক্ষত (১০০) নম্বৰত ফোন কৰি খবৰ দিয়ক।

যদিহে উচ্চ অট্টালিকাৰ ভিতৰত তেতিয়া :

- ১। বেৰৰ কাষৰ পৰা আঁতৰি থাকক। যদি শিৰস্ত্ৰাল (Helmet) ঘৰত আছে পিন্ধি লওক।
- ২। লিফ্ট (Lift) ব্যৱহাৰ নকৰিব। খিড়িকীৰ ওচৰৰ পৰা আঁতৰি থাকক।

যদিহে গাড়ী চলাই আছে তেতিয়া :

- ১। পথৰ কাষলৈ নি গাড়ী ৰখাই দিয়ক।
- ২। উৰণীয়া সঁতু, ওখ বৈদ্যুতিক খুটা, তাঁৰ, বিজ্ঞাপনৰ ডাঙৰ ফলক আদিৰ পৰা আঁতৰত গাড়ী ৰাখি তৎকালে নামি পৰক।
- ৩। গাড়ীৰ ভিতৰত কেতিয়াও বহি নাথাকিব।

৯। ভূমিকম্পৰ সময়ত কি কৰিব লাগে ?

বহিপৰক (Drop)

অচ্ছাদিত হওক (Cover)

ধৰি থাকক (Hold)

ভূমিকম্প হলে মজিয়াত বহি পৰক, মজবুত মেজ বা টেবুলৰ তলত আশ্রয় লওক আৰু মেজখন আপোনাৰ ওচৰৰ পৰা আঁতৰি যাব নোৱাৰাকৈ ধৰি থাকক। জোকাৰণি বন্ধ নোহোৱালৈ এনেদৰে অপেক্ষা কৰক।

During earthquakes, drop to the floor, take cover under a sturdy desk or table, and hold on to it so that it doesn't move away from you. Wait there until the shaking stops.

অপুনি যদি মজবুত ঘৰত আছে তাতে থাকক
If you are in a structurally sound building, stay there.

যদি পুৰণা দুৰ্বল ঘৰত আছে শীঘ্ৰে নিৰাপদ বাটেৰে ওলাই আহক। চাব যাতে খহি পৰা শিল, ইটাই আঘাত নকৰে।
If you are inside an old structure, take the fastest and safest way out.

লিফ্ট অথবা এলিভেটৰ ব্যৱহাৰ নকৰিব।
Do not use lift or elevators

জোকাৰণি কমাৰ পিচত খটখটিৰে মুকলি ঠাইলৈ ওলাই আহক
Instead take the staircase to reach open space

ভীতিগ্ৰস্ত নহ'ব, ধৈৰ্য্য ধৰি প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰক।
Do not panic; stay calm and take necessary action

যদি নিৰাপদ প্ৰস্থান পথ আছে শীঘ্ৰে সেই বাটেৰে ওলাই আহক। দৌৰাদৌৰি নকৰি ধৈৰ্য্য সহকাৰে ওলাই আহক।
If you are in a structurally sound building stay there.

বৈদ্যুতিক তাঁব, খুটা, বেব, ভুৰা চিলিং, চাজা, ফুলৰ টাব আদি বাগৰি পৰিব পৰা বস্তুৰ পৰা আঁতৰি থাকক।
Move away from power lines, posts, walls, false ceiling, parapet, falling flower pots and other elements that may fall or, collapse.

আইনাৰ দুৱাৰ খিড়ীকি থকা ঘৰৰ ওচৰত নেথাকিব
Stay away from building with glass panes.

আপুনি যদি থিয় পাহাৰত আছে ভূমিস্থলন বা খহি পৰা শিলৰ বাবে সাৱধান হব।
If you are on a steep hillside, move away in case of landslides and falling rocks

যদি গাড়ী চলি আছে তেনেহ'লে বাস্তাৱ কাষলৈ নি ৰখাওক। উৰণীয়া সেতু, বৈদ্যুতিক তাঁব-খুটা আৰু বিজ্ঞাপনৰ ফলকৰ ওচৰত নাথাকিব।
When driving a vehicle pull to the side of the road and stop.

ক্ষতিগ্ৰস্ত হব পৰা দলং বা উৰণীয়া সেতু অতিক্ৰম কৰিবলৈ যত্ন নকৰিব।
Do not attempt to cross bridges/ flyovers, which may have been damaged.

১০। ভূমিকম্পৰ পিছত কি কৰিব লাগে?

(ক) কৰিব লগা আৰু কৰিব নলগা কামবোৰ এনে ধৰণৰ—

- ❖ ক'ৰবাত জুই লাগিছে নেকি ভালদৰে পৰীক্ষা কৰক। যদিহে লাগিছে নিৰ্বাপিত কৰক।
- ❖ পানীৰ পাইপ আৰু বৈদ্যুতিক তাঁৰৰ লাইন ভালদৰে পৰীক্ষা কৰিব।
- ❖ যদিহে কিবা বিজুতি ধৰা পৰে মেইন চুইচ বা পানীৰ ভালভ বন্ধ কৰি দিয়ক।
- ❖ ঘৰৰ ক'ৰবাত জুলীয়া বাসায়নিক, দাহ্য পদাৰ্থ পৰিছে নেকি নিশ্চিত হওঁক-ভালদৰে চাফ চিকুন কৰি ৰাখি সন্তাৰণ বিপদৰ পৰা ৰক্ষা কৰক।
- ❖ বেটাৰীযুক্ত ৰেডিঅ'ৰ সহায়ত সঠিক তথ্য আহৰণৰ চেষ্টা কৰক।
- ❖ ৰাজহুৱা নিৰাপত্তাৰ বিষয়টো ভালদৰে মানি চলক।
- ❖ যদিহে আপুনি ঘৰ এৰি ক'ৰবালৈ গৈছে তেতিয়া হ'লে আপুনি সঠিক তথ্য দি যাবলৈ নাপাহৰিব।
- ❖ ভূমিকম্পৰ পৰা ৰক্ষা পাব পৰা সুৰক্ষা আহিলা যুক্ত বাকচটো লগত ৰাখক।
- ❖ তৎকালে কামত আহিব পৰা আৱশ্যকীয় সকলোবোৰ যোগাৰ ইয়াৰ ভিতৰত ৰখাটো অতি আৱশ্যক।

(খ) কেতিয়াও নকৰিব:

- ❖ আংশিকভাবে ক্ষতিগ্ৰস্ত ঘৰত নোসোমাব। ভগা অংশ খহি পৰি নতুবা দুৰ্বল অংশ ভাগি পৰি ক্ষতি কৰিব পাৰে।
- ❖ পৰিয়াল-বন্ধু-বান্ধৱ আদিলৈ ফোন নকৰিব। চিকিৎসা সেৱাৰ বাবেহে এই টেলিফোন সেৱা ব্যৱহাৰ কৰিব।
- ❖ ক্ষতিগ্ৰস্ত অঞ্চলত দুচকীয়া বাহন/গাড়ী আদি নচলাব। উদ্ধাৰকাৰী দলক উদ্ধাৰ অভিযান চলাবলৈ পথ আদিৰ আৱশ্যক হ'ব।

ঘৰটো সুৰক্ষিত বুলি ঘোষণা নকৰালৈকে / মেৰামতি সম্পূৰ্ণ নহোৱালৈকে:

- ❖ ওপৰৰ টেকী পূৰ্ণ কৰি নাৰাখিব।
- ❖ দৌৰা-দৌৰি, ল'ৰা ধপৰাকৈ কোনো মেৰামতিৰ কাম হাতত নলব। স্থপতিবিদৰ সহায়তহে পৰ্য্যবেক্ষণতহে মেৰামতি কৰাব লাগে।
- ❖ অৰ্হতাসম্পন্নয় প্ৰশিক্ষিত অভিযন্তাৰ বাহিৰে আনৰ সহায় নলব।
- ❖ লিফট খন কোম্পানীয়ে সুৰক্ষিত বুলি নোকোৱালৈকে সেইয়া ব্যৱহাৰ নকৰিব।

১১। কেইটামান জৰুৰী কথা

- ❖ ভূমিকম্পৰ আগজাননী সন্তৰ নহয়। উৰা বাতৰিত ভুল নাযাব-উৰা বাতৰি বিয়পাই নিদিব।
- ❖ ডাঙৰ জোকাৰণিৰ পাছত আকৌ জোকাৰণি আহিব পাৰে, কমি কমি সেয়া শেষত নাইকীয়া হ'বগৈ।
- ❖ ভূমিকম্প প্ৰৱণ অঞ্চলত ইটা গাঠনিৰ ঘৰ সুৰক্ষিত কৰাৰ অতিৰিক্ত খৰচ ৪-৬% আৰু ৪-৮ মহলীয়া অট্টালিকাৰ ক্ষেত্ৰত ৫-৬%।
- ❖ এটা নতুনকৈ সজা ঘৰতকৈ পুৰণি ঘৰ এটা ভূমিকম্প সুৰক্ষা প্ৰদানৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ অতিৰিক্ত ২/৩ গুণ অধিক খৰচ ভৰিব লগা হয়।

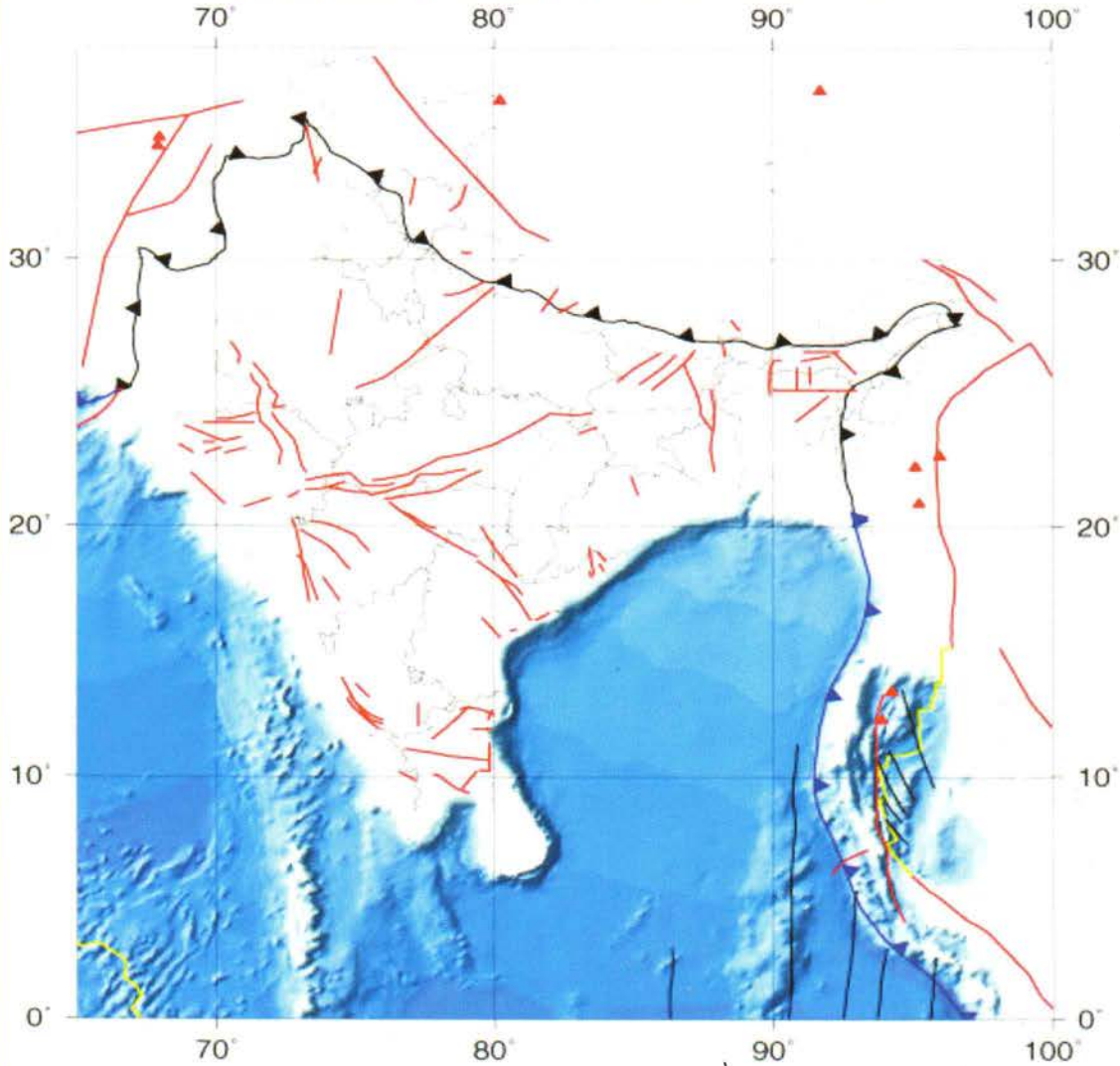
প্ৰসঙ্গঃ (Reference)

1. Going Back to Your Home - An Earthquake Primer for City Dwellers, CEPT Ahmedabad.
2. Marikina Safety Program - Public Information Toolkit.

TECTONIC MAP OF INDIA

Faults active since the Quaternary period (See References)

WWW.ASC-INDIA.ORG

	Subduction Boundary		Spreading Centre
	Thrust Boundary		Fracture Zone
	Fault or Fault Zone		Active Volcano

ৰাষ্ট্ৰীয় দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা শাখা

গৃহমন্ত্ৰালয়

নৰ্থব্লক, নতুন দিল্লী, ভাৰত

सत्यमेव जयते

অসম ৰাজ্যিক দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা

প্ৰাধিকৰণ

দিছপুৰ, গুৱাহাটী- ৭৮১০০৬